

Recenzja rozprawy doktorskiej

lek. Patrycji Gburzyńskiej-Czudzinowicz

„Przewlekłe bakteryjne zapalenie oskrzeli u dzieci: analiza czynników mikrobiologicznych i obrazu cytologicznego treści biologicznej z uwzględnieniem czynników ryzyka predysponujących do rozwoju choroby”

Przedstawiona do recenzji praca na stopień doktora nauk medycznych lek. Patrycji Gburzyńskiej-Czudzinowicz pt.: „Przewlekłe bakteryjne zapalenie oskrzeli u dzieci: analiza czynników mikrobiologicznych i obrazu cytologicznego treści biologicznej z uwzględnieniem czynników ryzyka predysponujących do rozwoju choroby” jest jedną z nielicznych prób zmierzenia się z tym trudnym problemem medycznym. Autorka rozprawy podjęła się tego zadania dysponując bardzo dużym materiałem klinicznym z wiodącego ośrodka w kraju. To uzasadnia wybór tematu badań i jego metodologię. Praca ma charakter retrospektywny, rzadziej spotykany jako rozprawa doktorska.

Recenzowana praca doktorska ma układ typowy dla tego typu opracowań naukowych. Na całość składają się kolejno następujące główne rozdziały: wstęp, cel pracy, metodologia (pacjenci, przedmiot oceny), wyniki badań, dyskusja, podsumowanie, streszczenie, piśmiennictwo. Całość liczy 116 stron tekstu, w którym zamieszczono 23 ryciny i 34 tabele. Praca ma zwarty charakter i prawidłowe proporcje między poszczególnymi fragmentami. Została napisana typowym językiem z użyciem właściwych określeń i zwrotów medycznych.

Wstęp

We „Wstępie” liczącym 14 stron autorka przytacza aktualne kryteria, definicje oraz podziały przewlekłe bakteryjne zapalenie oskrzeli (PBZO) u dzieci w oparciu o wiodącą publikację Kantar i wsp. z 2017 r. (Kantar i wsp. ERS statement on protracted bacterial bronchitis in children. Eur Respir J 2017; 50: 1602139.). W tym rozdziale autorka w

wyczerpujący sposób przedstawia problem badawczy zwracając uwagę na terminologię, epidemiologię, symptomatologię, diagnostykę, leczenie oraz profilaktykę PBZO u dzieci.

Cel pracy

Celem rozprawy była analiza czynników mikrobiologicznych i środowiskowych wraz z oceną obrazu cytologicznego treści biologicznej oraz obrazu bronchoskopowego dolnych dróg oddechowych w badanej grupie dzieci leczonych w OT IGiChP w Rabce-Zdroju w latach 2002-2020. Ponadto autorka zdefiniowała 8 celów szczegółowych, będących próbą odpowiedzi na najważniejsze problemy kliniczno-laboratoryjne u dzieci z PBZO. Cel pracy jasno wynika z danych przedstawionych we wstępie pracy.

Metodologia

Doktorantka przeprowadziła badanie retrospektywne oparte na analizie historii chorób pacjentów hospitalizowanych we wspomnianym wyżej ośrodku pulmonologicznym, a spełniających założone kryteria włączenia. Łącznie było to 298 dzieci w wieku od 3 m do 17 lat. Zasadniczą grupę badawczą (grupa A) stanowiło 188 dzieci, starannie wyłonięnych z grupy ponad 400 wstępnie zakwalifikowanych do analizy. Lek. Patrycja Gburzyńska-Czudzinowicz stworzyła także dwie grupy kontrolne (grupa B i grupa C) z pacjentów także leczonych w OT IGiChP w Rabce-Zdroju (choć z innych powodów), przyjmując jasne kryteria doboru do każdej z grup. W dalszej części doktoranta poddała analizie interesujące ją dane z historii chorób dzieci z tych 3 grup porównując dane z grupy A z danymi z grup B i C.

Wyniki

Wyniki badań zostały przedstawione w kolejnych logicznie następujących po sobie podrozdziałach (co wiąże się z zaplanowanymi celami pracy). Ten najobszerniejszy fragment recenzowanej rozprawy doktorskiej obejmujący blisko 50 stron zawiera precyzyjnie przedstawione, opisane (tabele i ryciny) i omówione wszystkie uzyskane wyniki w badanych grupach dzieci oraz ich porównanie.

Dyskusja

Dyskusja jest najciekawszym fragmentem rozprawy. Autorka skonfrontowała w nim uzyskane wyniki badań z innymi tego typu, stosunkowo nielicznymi badaniami na świecie i w Polsce. Starła się też wytłumaczyć znalezione zależności oraz niektóre postawione hipotezy. Ważnym fragmentem z punktu widzenia poprawności metodologicznej badania jest krytyczna ocena badań własnych. Pod koniec dyskusji pokazała problemy i wyzwania procesu diagnostyczno-terapeutycznego dzieci z PBZO na tle funkcjonowania systemu opieki zdrowotnej w Polsce.

Podsumowanie

Ten fragment pracy wypełnia lukę po tradycyjnym podrozdziale jakim są „Wnioski”, którego nie ma w recenzowanej rozprawie. W mojej opinii najważniejsze elementy podsumowania, to wykazanie:

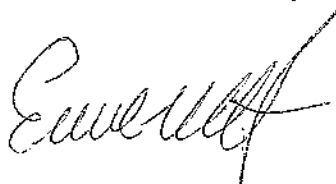
1. Przewagi PZBO u chłopców oraz korelacja objawów tej choroby z kolektywizacją, nawrotowymi zakażeniami dróg oddechowych czy obciążonym wywiadem rodzinnym w kierunku schorzeń dolnych dróg oddechowych.
2. Częstszego występowanie atopii w dzieci z PBZO oraz zaburzeń w poziomie podklas IgG i limfocytów CD4 i CD8.
3. Zróżnicowanego obrazu radiologicznego płuc (prawidłowy u ok. 50%).
4. Najczęstszych patogenów w treści biologicznej: pałeczka grypy (64% przyp.), dwoinka zapalenia płuc (25%) oraz *Moraxella catarrhalis* (5%).
5. Braku różnic w wartości diagnostycznej treści oskrzelowej i płwociny pod względem liczby neutrofilów, przy wyższej wartości diagnostycznej treści oskrzelowej pod względem mikrobiologicznym.
6. Nawrotowości objawów PBZO, jako istotnego czynnika ryzyka niewyleczenia, a niewyleczenia jako istotnego czynnika predysponującego do rozstrzeni oskrzeli.

Kończąc swoje spostrzeżenia, uważam pracę lek. Patrycji Gburzyńskiej-Czudzinowicz zatytułowaną „Przewlekłe bakteryjne zapalenie oskrzeli u dzieci: analiza czynników mikrobiologicznych i obrazu cytologicznego treści biologicznej z uwzględnieniem czynników ryzyka predysponujących do rozwoju choroby” za wartościową i wzbogacającą naszą wiedzę o czynnikach ryzyka i przebiegu klinicznym PBZO u dzieci. W mojej opinii recenzowana

praca spełnia kryteria stawiane tego typu opracowaniom, pomimo pewnych mankamentów metodologicznych.

Wnioskuje zatem do Wysokiej Rady Naukowej Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie o dopuszczenie lek. Patrycji Gburzyńskiej-Czudzinowicz do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Emeryk

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Emeryk', with a stylized flourish extending from the end.